

Geachte aanwezigen, beste vrienden,

Ik ben Simon Pattiata, voorzitter van de stichting Orang² Tua Maluku di Opheusden, afgekort stichting OTM.

Stichting OTM organiseert activiteiten t.b.v. de Molukse senioren in Opheusden. Hier wel bekend als de Molukse ouderensoos.

In 2002 begonnen een aantal Molukse vrouwen met het organiseren van recreatieve activiteiten in het ontspanningslokaal van de Moluks Evangelische kerk Pniël. Begin dit jaar zijn de activiteiten verhuist naar de Reigerhof, waar ook de Molukse dagopvang Rumah Sobat, is gehuisvest.

We waren vanmiddag getuige geweest van de onthulling van het monument aan de Fazantstraat in de Molukse wijk hier in Opheusden. Met het monument, geschonken door gemeente Neder Betuwe en stichting Woningbeheer Betuwe, willen gemeente en SWB hun betrokkenheid met de Molukse gemeenschap ter plaatse nog eens aantonen.

De Molukse gemeenschap beschouwt het gebaar als dankbaar en respectvol. Jammer dat dit voor velen van de eerste generatie, die ons zijn ontvallen, te laat is gekomen.

Van de vele tientallen voormalige Molukse KNIL soldaten zijn enkel Oom Joop Kiriwenno, Oom Bram Saämena en Oom Jan Haumahu nog overgebleven.

Het feit dat ze er nog zijn, wordt door ons gekoesterd.

Voor ons zijn zij de sombar in huis. De schaduw in huis.

De koffers zijn tevens een symbool geworden voor het wonen en leven in de woonoorden.

Als zeer gedisciplineerde soldaten van het KNIL respecteerden zij de dienstbevelen en de koffers stonden gereed om als het volgende bevel zich aandient, direct opgepakt kon worden.

Niemand heeft kunnen vermoeden, dat die zelfde koffers nu bij kinderen en/of kleinkinderen liggen opgeslagen om hen te herinneren dat pa of opa in het verre verleden dienst heeft gedaan bij het KNIL in Indonesië. Nu is het ook een tastbaar bewijs om het nageslacht te wijzen op de zeer onheuse en onterechte bejegening en behandeling voor bewezen diensten door de trouwe Molukse KNIL soldaten.

Het idee voor een monument ontstond bij het presentatie van het boek "In Betuwse Ballingschap" het verhaal van drie Molukse woonoorden naar aanleiding van het onderzoek van historicus: Victor Laurentius in 2002.

In de inleiding van zijn boek schreef Laurentius het volgende, ik citeer:

Oorlog als een ongewilde erfenis, dat is waar het Molukse volk na 1945 mee werd opgezadeld. Onmacht en onwil stonden het vinden van vrede in de weg. Beloftes werden niet nagekomen en idealen niet verwezenlijkt, de oorlog zelf geen "voltooid verleden tijd.

Einde citaat.

Dit boek is uitgegeven door het Arend Datema Instituut uit Kesteren.

Tijdens de gang van de Molukse kerk naar sporthal de Biezenwei plantte de toenmalige burgemeester Heideman een tonkinstok in het grasveld aan de Fazantstraat en zei hij dat dit de plaats zou moeten zijn voor het monument voor de Molukkers in Opheusden.

Negen jaar later, bij de viering van 60 jaar Molukkers in Nederland, in december 2011 belofde de heer van Neerbos, de wethouder, dat het monument wat hem betreft er nu ook zal komen.

Nu op 13 april 2013 komt hij zijn belofte na. Ik ben hem hiervoor zeer erkentelijk, tegelijkertijd wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om een woord van dank uit te spreken naar stichting Woningbeheer Betuwe, die dit samen met de gemeente heeft gerealiseerd.

Velen zullen zich afvragen wat de relatie is van het SWB met de Molukse gemeenschap, naast het feit dat de Molukkers in huurwoningen zitten van het SWB.

Welnu de Molukse wijk werd in de begin jaren zestig neergezet door de dienst Rijksdomeinen. In de jaren tachtig werden deze domeinenwoningen door het SWB overgenomen. Vanaf dat moment is een basis gelegd voor een goede relatie, veelal gebaseerd op wederzijds vertrouwen.

Stichting OTM in het bijzonder onderhoudt zeer positieve contacten met het SWB. We hopen in de toekomst dit voort te kunnen zetten.

Rest mij nog een woord van dank en waardering uit te spreken naar de Nederlandse bevolking van gemeente Neder Betuwe, met wie we ruim zestig lief en leed hebben mogen delen.

Terimah kasi